T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 1166
KARAR NO : 2014 / 1203
KARAR TR : 29.12.2014

ÖZET : Davacı tarafından, seyir halinde bulunulan yol üzerindeki sinyalizasyon ile trafik ışıklarının çalışmaması ile trafik kazasına karışan diğer araç sürücüsünün 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/a maddesine aykırı davranması nedenleri ile meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası sonucu aracında meydana gelen zararın, olayda kusuru bulunan davalıdan tahsili istemi ile açılan davanın, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. Maddesi gereğince ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T.H.
Vekili : Av.K.Y.
Davalı : İstanbul B.B.B.
Vekili : Av. E.(E.) Ç.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkiline ait 34 ET 9561 plakalı aracın, 20.10.2013 tarihinde İstanbul ili Beşiktaş ilçesi Balmumcu kavşağı mevkiinde 34 GF 3109 plakalı araçla çarpışması sonucu hasar gördüğünü, kavşakta bulunan sinyalizasyon ile trafik ışıklarının çalışmaması ve kazaya karışan 34 GF 3109 plakalı araç sürücüsünün 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/a maddesine aykırı davranmasının kazaya neden olduğunu belirterek; olayda kusuru bulunan davalıdan 3.000,00 TL'nin kaza tarihi olan 20.10.2013 tarihinden itibaren yasal faizi ile davalıdan tahsili istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 10.Asliye Hukuk Mahkemesi: 25.06.2014 tarihinde yazılan, 2014/143 Esas, 2014/238 Karar sayılı ön inceleme kararı ile aynen; "Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan idareler, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabii değildirler. Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerinin kullanılması sırasında oluşan zararlar, niteliği itibari ile hizmet kusurundan kaynaklanan zararlarıdır. İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun 2.maddesi hükmü uyarınca; hizmet kusuruna dayalı olarak açılan davaların idari yargı yerinde tam yargı davası olarak görülmesi gerekir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, mahkememizce res'en gözetilmelidir./HMK'nın 115 maddesi uyarınca görev hususu dava şartı olup, mahkememizce res'en gözetilmelidir./Açıklanan nedenlerle; yargı yeri nedeniyle davanın reddine" şeklindeki gerekçesi ile davanın yargı yeri nedeni ile usulen reddine karar vermiş, verilen karar davacıya 15.07.2014 tarihinde, davalıya 01.08.2014 tarihinde tebliğ edilmiş olup, taraflarca temyiz edilmediğinden, karara şerh edildiği üzere 09.09.2014 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili, aynı istemle; bu kez İdari Yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 5.İdare Mahkemesi: 28.11.2014 gün ve 2014/2015 Esas sayılı kararı ile aynen; "…2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin benzer bir konuda İdare Mahkemesi'nin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumluluklar ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 04/02/2013 günlü, E:2013/122, K:2013/241 sayılı kararı da bu yöndedir.

Dava konusu, trafik ışıklarının çalışmaması nedeniyle meydana gelen trafik kazasında oluşan hasarın sigorta şirketi tarafından ödenmeyen 3.000,00 TL maddi tazminatın yasal faizi birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle davacı tarafından İstanbul 10.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle 25/06/2014 tarih ve E:2014/143, K2014/238 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine" şeklindeki gerekçesi ile davanın adli yargının görev alanına girdiğini belirterek, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında

Kanun'un 19.maddesi hükümleri uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vererek dosya Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 29.12.2014 günlü toplantısında:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davasında adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Kanunun 19.maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı adına kayıtlı 34 ET 9561 plaka sayılı aracın, 20.10.2013 tarihinde İstanbul ili Beşiktaş ilçesi Balmumcu kavşağında sinyalizasyon ile trafik ışıklarının çalışmaması ve 34 GF 3109 plakalı diğer araç sürücüsünün 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 52/a maddesine aykırı davranması sebebiyle meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası sonucu aracında meydana gelen zararın, olayda kusuru bulunan davalıdan tazmini istemi ile açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davanın, 20.10.2013 günü meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası sonucu davacının aracında oluşan zararın olayda kusuru bulunan davalıdan tazmini istemi ile İstanbul 10.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açıldığı, davanın görev yönünden reddedilmesi üzerine bu kez İstanbul 5.İdare Mahkemesi'nde dava açıldığı, İstanbul 5.İdare Mahkemesi'nce davada adli yargının görevli olduğu belirtilerek; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun 19.maddesi gereğince görevli yargı yerinin belirlenmesi amacı ile dosyanın Mahkememize gönderildiği anlaşılmıştır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten

araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısiyle 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden İstanbul 5.İdare Mahkemesi'nce yapılan başvurunun kabulü ile, İstanbul 10.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 5.İdare Mahkemesi'nce yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, İstanbul 10.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 25.06.2014 tarihinde yazılan, 2014/143 Esas, 2014/238 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 29.12.2014 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT